

Tárgy: Beszámoló a Védőnői Szolgálat 2024. év gyermekjóléti és gyermekvédelmi tevékenységéről

Tisztelt Képviselő-testület!

Dr. Blága János jegyző felkérésére készítjük el a gyermekvédelmi munkánkról szóló átfogó beszámolót.

Munkánkat a hatályos gyermekvédelmi törvény (1997 évi XXXI. tv) és szakmai iránymutatás határozza meg: Az Emberi Erőforrások Minisztériuma Szakmai Iránymutatása a területi védőnő gyermekvédelmi feladatainak ellátásához különös tekintettel a korai észlelésre jelzésre és az együttműködésre, valamint a Békés Megyei Gyermekvédelmi Partnerségi Protokoll.

A Gyvt. 17. §-a határozza meg a gyermekvédelmi észlelő és jelzőrendszer tagjait.

Ide tartoznak többek között a védőnői szolgálatok is.

Ezen törvény kimondja, hogy kötelesek vagyunk jelzéssel élni a gyermek veszélyeztetettsége esetén a Gyermekjóléti szolgálatnál vagy hatósági eljárást kezdeményezni a gyermek bántalmazása, illetve a gyermek elhanyagolása vagy egyéb más súlyos veszélyeztető ok fennállása továbbá a gyermek önmaga által előidézett súlyos veszélyeztető magatartása esetén. A jelzőrendszer tagjai a gyermek családban történő nevelkedésének elősegítése, a veszélyeztetettségének megelőzése és megszüntetése érdekében kötelesek egymással együttműködni és egymást kölcsönösen tájékoztatni. A munkánkat a törvény értelmében, a gyermek családban történő nevelkedésének elősegítése, a magzat, a gyermek veszélyeztetettségének felismerése, megelőzése és megszüntetése érdekében végezzük.

A védőnő a jelzőrendszer tagjaként, a 1997-es évi XXXI. Törvényben foglaltak szerint gyermekvédelmi feladatokat is ellát:

- 1. Nyilvántartja** a körzetében bejelentett lakcímmel rendelkező/életvitelszerűen élő várandós anyákat, a gyermekeket az újszülött kortól a tanulói jogviszony megkezdéséig.
- 2. Tájékoztatja** a szülőt/törvényes képviselőt a gyermek jogairól, az egészségügyi ellátáshoz, a védőnői ellátáshoz való jogairól és a törvényes képviselő ez irányú feladatairól, kötelezettségéről, az igénybevétel elutasításának következményeiről és rögzíti az egészségügyi dokumentációban.
- 3. Célzott és szükséglet szerinti gondozást végez** a szülővel/törvényes képviselővel előzetesen egyeztetett gondozási terv alapján a családlátogatás, védőnői tanácsadás keretében.
- 4. Írásban értesíti a gyermekjóléti szolgálatot és a házi gyermekorvost/háziorvost**, ha: a) a körzetében észleli várandós anya szociális válsághelyzetét, ami a magzat egészséges fejlődését befolyásolja b) a szülő/törvényes képviselő megtagadja a területi védőnői ellátás (családlátogatás, védőnői tanácsadás, szűrővizsgálat) igénybe vételét - a jogokról és kötelezettségről szóló tájékoztatás, a szükségletnek megfelelő egyeztetett gondozási és családlátogatási terv megajánlása ellenére, c) a gyermek veszélyeztetettségének észlelése esetén.

A jelzőrendszer hatékonyabb működése és a jelzést tevő védelme érdekében lényeges hogy a gyermekjóléti szolgálatnak és a gyámhatóságnak a gyermek bántalmazása elhanyagolása miatt jelzést tevő intézmény, személy adatait külön kérelem nélkül is zártan kell kezelnie.

gy. el. sz.

Ce

xf

2017. júniusától 3 féle jelzőlapon küldhetjük az észleléseinket:

Általános, Bántalmazás elhanyagolás esetén, Hatósági intézkedés elindításához .

2024. szeptemberében történt törvénymódosítás miatt a jelzés elmulasztása esetén az érintett jelzőrendszeri tagot 2 évig terjedő szabadságvesztésre ítélik.

5. Figyelemmel kíséri a gyermekjóléti szolgáltató visszajelzését és az abban foglalt szükséges teendők megvalósulását.

6. Védőnői helyzetértékelést készít (pl. a település jegyzője, a gyermekjóléti szolgálat, a kórházi védőnő kérésére) a család szociális körülményéről a veszélyeztetettség háttértényezőinek feltárása érdekében.

7. Felkérésre - indokolt esetben, előzetesen egyeztetett időpontban - részt vesz közös családlátogatáson a gyermekjóléti szolgálat munkatársával, illetve esetmegbeszélésen a veszélyeztetettség csökkentése, megszüntetése érdekében.

8. Megszünteti a fokozott gondozottként való nyilvántartást, ha veszélyeztetettséget indokoló tényező megszűnik, és ezt a tény rávezeti az egészségügyi dokumentációba.

9. Lehetőség szerint részt vesz, a tervezett, előre egyeztetett időpontban megszervezett szakmaközi megbeszéléseken, illetve – képviseli a védőnői szolgálatot a gyermekjóléti szolgálat éves tanácskozásán, felkérésre szóban is tájékoztatást ad a körzetében végzett, illetve folyó gyermekvédelmi tevékenységről.

10. Írásban tájékoztatót készít a gyermekvédelemmel kapcsolatos területi védőnői munkáról, javaslatot tesz a gyermekvédelmi munka eredményességének javítására.

A tavalyi évben összesen Füzesgyarmaton 32 gyermek jött a világra, ebből 2 baba koraszülött volt, közülük egyikőjük kis súllyal született. Egy újszülött szociális és egyéb okok miatt nem kerülhetett haza Füzesgyarmatra, ideiglenesen nevelőszülőkhöz került másik településre.

Gondozott gyermekek száma dec. 31.-én: 274 fő

2024 év összes családlátogatások száma: 1253 alkalom

A 2024 év folyamán nyilvántartott várandós anyák száma: 53fő

Ebből veszélyeztetett kismamák száma: 39fő

Titkolt terhességek, vetélések száma: Tudomásunk szerint a tavalyi évben 5 vetélés volt. Titkolt terhességről nem volt tudomásunk.

2024-ban összesen 215 családot gondoztunk.

2024-ben észlelt új gyermekvédelmi problémák száma: 8

Írásbeli tájékoztatók száma: 5

A várandós gondozáson belül a magzatot is védjük. Sajnos egyre több problémát észlelünk a várandósok körében. Főként pszichés, szociális, és életvezetési problémák merülnek fel. ami már túlmutat a kompetenciánkon így azt írásban idejében jelezzük a gyermekjóléti szolgálat felé.

Az esetjelzések minden esetben várandósok miatt történt, ezek közül 3 esetben amiatt kellett jelezni, mert kiskorú (18 év alatti) várandós jelentkezett védőnői gondozásra. 1 esetben a csatolt településen élő várandós lakhatási problémája miatt kellett jelezni.

Rendőrségi, bírósági megkeresés nem érkezett a Védőnői Szolgálathoz.

Összeségében megnövekedett a csonka családok száma a válások miatt.

J-123

Ch

K. J.

A születésszámok a következőképpen alakultak: 2013-ban 34, 2014-ben 40, 2015-ben 44 , 2016-ban 45 2017-ben 44, 2018-ban 28, 2019-ben 44, 2020-ban 38, 2021-ben 40, 2022-ben 44 ,2023-ban 35 gyermek született.

A gondozottak létszámát és a veszélyeztetettség ok szerinti megoszlást az alábbi táblázattal szemléltetjük:

2024.12.31. állapot szerint	Létszám	Egészségügyi ok miatt veszélyeztetett	Szociális ok miatt veszélyeztetett	Egészségügyi és szociális ok miatt veszélyeztetett
Várandós	21	14	0	0
Szül- 3 éves	117	12	5	1
3-6 éves	157	26	4	1
7-16 éves otthon gondozott	0	0	0	0

Védőnői tevékenységünket a Tanácsadóban önálló fogadóóra ill. Várandós és Csecsemő Tanácsadás keretein belül; a családok otthonában a látogatások során; nevelési-oktatási intézményekben történő tisztasági vizsgálatok és egészségnevelés alkalmával; valamint közösségi programokra alkalmas helyszíneken végezzük. Természetesen a pandémia óta az óvintézkedések fokozott betartásával, az időpontok adásával, állandó fertőtlenítéssel igyekeztünk védekezni.

A tanácsadásokon megjelentek számát és a látogatások számát a következő táblázat szemlélteti:

2024 évben	Látogatások száma	Távkonzultáció útján tanácsadásban részesítettek száma	Tanácsadáson megjelentek száma
Várandós	199	122	353
Csecsemő	400	173	307
1-3 éves	376	171	292
3-6 éves	525	139	194
Gyermekágyas	138	41	29
Nővédelmi	15	14	8
Összesen	1653	660	1183

Gyermekvédelmi feladataink közé tartozik a gyermekek egészségi állapotának ellenőrzése, betegségek kialakulásának megelőzése, az egészségromlás minél korábbi észrevétele, és a gyermek mihamarabbi szakemberhez való jutásának elősegítése, kezelések, terápiák nyomon követése. A kötelező státuszvizsgálatok alkalmával a gyermekek testi, mentális, szociális fejlettségét, érzékszervi-, mozgás-, és beszédfejlődését ellenőrizzük. Nehézséget okoz a kiszűrt gyermekek szakemberhez való juttatása a környezetünkben tapasztalható szakember hiány illetve túlterheltségük miatt. Az esetleges eltérések, lemaradások minél hamarabb felszínre kerülése nagyon lényeges, hiszen csak így valósulhat meg az időben történő szakemberhez jutás. Ez sajnos problémába ütközik, mert mind az állami mind a magánellátásban nagyon hosszú a várakozási idő.

A gyermekekkel továbbra is kötelezően 1,2,3,6,9,12hó, 15,18,hó, 2, 2,5 ,3,4,5,6,7éves korban is kell hozzánk jönni a védőnői szűrésre. A vizsgálat része a szülői kérdőív eredményének átbeszélése. Az eredményt továbbítjuk a gyermek házi orvosának. A kiszűrt gyermekek veszélyeztetettnek minősülnek, fokozott gondozást igényelnek.

T-H-S

Al

K.f.

A szülők igényeihez alkalmazkodva (munkaidejüket és a gyermekek napirendjét figyelembe véve) a státusz vizsgálatok végzése gyakran késő délutáni időpontokban történnek. Eltérés esetén javasoljuk a házi gyermekorvos felkeresését és mi is írásban igazolható módon értesítjük Öt.

Az iskolai védőnői feladatokat továbbra is mi látjuk el. 2.,4.,6.,8., osztályokban elvégeztük a szűrővizsgálatokat, amely során kiderült, hogy csekély azoknak a gyermekeknek a száma, akiknél semmilyen egészségügyi problémát nem észleltünk. Legtöbbjükönél mozgásszervi problémákat, (lúdtalpat, gerincferdülést), túlsúlyt valamint látásromlást tapasztaltunk. Az iskolásoknál a szülők részéről kevesebb visszajelzés érkezik arról, hogy valóban megtörtént-e a gyerekek szakemberekhez történő eljuttatása. A szülők és a gyermekorvos minden esetben tájékoztatást kapnak a vizsgálat eredményéről. Eltérés esetén a gyermekorvosnő dönt a gyermek további betegútjáról.

Az iskolában, óvodában, több alkalommal is tisztasági vizsgálatokat végeztünk, ahogyan a Johann Béla Országos Epidemiológiai Központ 2 módszertani levele tartalmazza. Sok gyermeknél visszatérő problémát jelent a fejtetvesség.

Osztályfőnökök kérésére egészséges életmóddal, helyes kézmosás higiénia, serdülőkori változásokkal kapcsolatos egészségnevelő előadásokat tarthatunk.

Az életkorhoz kötött kötelező védőoltásokat, és az iskoláskorban esedékes kampányoltásokat minden gyermek megkapta. Sok csecsemő és gyermek több szabadon választható, térítés ellenében igénybe vehető védőoltást is megkapott. A kampányoltások beszerzését, tárolását, az oltások megszervezését, értesítők készítését és szülőkhöz való eljuttatását, az oltások előkészítését, dokumentálását mi végezzük.

Kapcsolatunk a jelzőrendszer tagjaival rendszeres főként, ha mi kezdeményezünk!

6 szakmaközi megbeszélésen, esetmegbeszélésen vettünk részt.

A gyermekjóléti szolgálat munkatársaival továbbra is többnyire az esetekhez kapcsolódó az együttműködés. Az esetekhez kapcsolódóan nem mindig kapunk meghívót az esetmegbeszélésekre.

Javaslatok a gyermekek helyzetének javítása érdekében:

A jelzőrendszerben dolgozók a továbbiakban a gyermekek érdekében egymást jobban segítve végezzék a munkájukat. Gyermekpszichológus, pszichológus alkalmazása Füzesgyarmaton is heti rendszerességgel.

Minden jelzőrendszeri tag probléma esetén már az első észlelést követően a jelzést szóban majd írásban tegye meg. Jelezzen annak a jelzőrendszeri kollegának, aki valamilyen kapcsolatban áll a gyermekkel. Folyamatos információ áramlás a jelzőrendszer tagjai között, ami jelenleg nincs meg. Fontos lenne, hogy ez oda vissza működjön. A családdal és a szakdolgozókkal együttműködve megoldási terv kidolgozása a helyzet nyomon követése és folyamatos megbeszélése, sorozatos szakmaközi konzultáció keretein belül, hiszen a folyamatos jelzéseknek sincs értelme, ha nem változik a helyzet és/vagy a szülő nem együttműködő.

A fokozódó infláció és az emelkedő rezsiárak következtében érezhetően egyre nehezebb a családok anyagi helyzete. A tavalyi évben családból történő kiemelés településünkön nem történt, de ahogy korábban írtuk 1 esetben szociális és egyéb okok miatt nem volt hazaadható. Korábban testvéreit is átmenetileg családtagoknál helyezték el.

Sajnos munkahely megszűnése miatt több többgyermekes család is elköltözött Füzesgyarmatról.

Természetesen továbbra is azért dolgozunk, hogy a településünkön élő gyerekek az elérhető legjobb ellátásban részesüljenek és egészséges felnőttekké váljanak.

Füzesgyarmat, 2025.05.12.

Tóth-Kárai Ildikó, Czeglédi Viktória, Lovász Judit

védőnő